

**UCHWAŁA NR XVIII/205/2015
RADY MIEJSKIEJ KALISZA
z dnia 29 grudnia 2015 roku**

w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny w Mieście Kaliszu na lata 2016-2018.

Na podstawie art. 7 ust. 1pkt 6 a ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1515) i art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U z 2015 r., poz. 332 z późn. zm.), uchwała się co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Program Wspierania Rodziny w Mieście Kaliszu na lata 2016-2018, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Kalisza.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2016 r.

*Przewodniczący
Rady Miejskiej Kalisza
/.../
Andrzej Plichta*

UZASADNIENIE
DO UCHWAŁY NR XVIII/205/2015
RADY MIEJSKIEJ KALISZA
z dnia 29 grudnia 2015 roku

w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny w Mieście Kaliszu na lata 2016-2018

Stosownie do treści art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U z 2015 r., poz. 332 z późn. zm.), do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3 -letnich gminnych programów wspierania rodziny. Dotychczas obowiązujący Program Wspierania Rodziny przyjęty był na lata 2013-2015. W związku z powyższym podjęcie przedmiotowej uchwały jest konieczne i uzasadnione.

Prezydent
Miasta Kalisza
/.../
Grzegorz Sapiński

Załącznik do uchwały
Nr XVIII/205/2015
Rady Miejskiej Kalisza
z dnia 29 grudnia 2015 roku

**PROGRAM WSPIERANIA
RODZINY W MIEŚCIE
KALISZU
NA LATA 2016-2018**

SPIS TREŚCI

I WSTĘP	str. 2
II DIAGNOZA SPOŁECZNA	str. 3
1. ASYSTENT RODZINY	str. 5
2. WYDATKI MIASTA KALISZA NA UTRZYMANIE DZIECKA W PIECZY ZASTĘPCZEJ	str. 11
3. RODZINA WSPIERAJĄCA	str. 12
III CEL GŁÓWNY	str. 13
IV CELE PROGRAMU I ZADANIA DO OSIĄGNIĘCIA CELÓW	str. 13
V ADRESACI PROGRAMU	str. 16
VI REALIZATOR PROGRAMU	str. 16
VII PRZEWIDYWANE REZULTATY	str. 16
VIII ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	str. 16
IX MONITOROWANIE PROGRAMU	str. 17

I WSTĘP

Rodzina jest podstawową komórką społeczną i naturalnym środowiskiem dziecka, w którym zaspakajane są jego podstawowe potrzeby. Jest niezwykłą wspólnotą, stanowiącą model i normę dla wszystkich innych grup społecznych. To w niej dziecko zdobywa pierwsze doświadczenia, doznaje pierwszych odczuć emocjonalnych, przyswaja sobie obowiązujące wzorce i zasady współżycia, a także utożsamia się ze swoim najbliższym otoczeniem, szukając w nim miejsca dla siebie. Rodzina jest najważniejszym elementem więzi społecznej dziecka. Ta, która funkcjonuje prawidłowo stanowi dla swych członków, przede wszystkim dzieci, źródło poczucia własnej wartości i bezpieczeństwa.

W celu przywrócenia rodzinie prawidłowych funkcji należy ją wspierać i wspomagać, a nie zastępować w wypełnianiu jej roli opiekuńczo-wychowawczej. I dlatego też, Program Wspierania Rodziny na lata 2016-2018 dla miasta Kalisza zwany dalej „Programem” opracowany został w związku z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015r. poz. 332 z późn. zm.). W myśl w/w ustawy na jednostki samorządu terytorialnego nałożony został obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej.

Głównym założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej w momencie, gdy zaczynają pojawiać się problemy. Przeciwności z jakimi się zmagają często złożone i wymagają podejścia interdyscyplinarnego. Uzależnienia, rodzina niepełna, niezaradność, zła sytuacja materialna, bezrobocie, brak umiejętności wychowawczych to główne przyczyny dezorganizujące rodzinę. Dlatego środowiska dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, asystentów rodziny, pedagogów szkolnych, policji, kuratorów sądowych oraz przedstawicieli innych instytucji czy służb, które mają kontakt z rodziną. Podejmowania działań wobec środowiska rodzinnego w oparciu o ustalony plan.

Wsparcie rodziny to profilaktyka i zadania mające na celu ochronę rodziny przed dysfunkcją. Złożoność i różnorodność zadań, które wynikają z ustawy wymagają długoletniego zaangażowania osób i środków. Z tego powodu istotnym elementem pracy lokalnych samorządów, powinny być działania pomocowe skierowane na rodzinę. W tym celu należałoby wykorzystać własne zasoby rodziny i wzmacniać ją w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.

Zadania ujęte w Programie zmierzają w kierunku wspierania rodziny przeżywającej trudności, celem przywrócenia zdolności do wypełniania prawidłowych ról społecznych.

W trosce o rodzinę i w przekonaniu, że najlepszym podłożem rozwoju dla dziecka jest środowisko naturalne został stworzony poniższy Program.

II DIAGNOZA SPOŁECZNA

Analizując sytuację rodzinną i środowiskową mieszkańców Kalisza, należy zwrócić uwagę na różnego rodzaju zagrożenia. Rodziny narażone są na wiele destrukcyjnych czynników, z którymi niejednokrotnie rodzina nie jest w stanie sobie poradzić i ich pokonać. Dlatego wymaga specjalistycznej pomocy.

Większość rodzin objętych pomocą to środowiska, które zmagają się z różnorodnymi problemami, często ze sobą sprzężonymi. Dotknięte ubóstwem, bezrobociem, brakiem posiadania umiejętności opiekuńczo – wychowawczych, deficytami intelektualnymi, uzależnieniami, niezaradnością życiową, brakiem odpowiednich wzorców, co skutkuje niewłaściwym pełnieniem ról społecznych. Głównie są to rodziny niepełne, ale również zrekonstruowane. Zjawiska te powodują dezorganizację w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny.

Rodzina zaburzona nie spełnia swych zadań względem dzieci. W takiej rodzinie na pierwszym miejscu zaspakajane są potrzeby rodziców, a nie dzieci. Zaburzona jest również więź emocjonalna między członkami rodziny – są osoby ważniejsze, którym pozostali członkowie rodziny muszą się podporządkować. Atmosfera w rodzinie jest pełna napięcia. Nie można wyrażać swoich uczuć, myśli, pragnień. Taka dysfunkcja naraża dziecko na szereg negatywnych emocji. Niejednokrotnie dzieci w takich rodzinach odbierane są, jako balast dla rodziców ograniczający ich swobodę. Wobec dzieci stosowane są surowe kary, nieadekwatne do stopnia przewinienia, bądź z drugiej strony są bagatelizowane przez rodziców.

Pracownicy socjalni, jak i również asystenci rodziny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu w ramach wykonywania swoich obowiązków podejmują działania na rzecz rodzin dysfunkcyjnych, borykających się z różnorodnymi problemami. Praca z takimi rodzinami wymaga od kadry pomocy społecznej wysokiego profesjonalizmu i zaangażowania w podejmowanych działaniach.

Na około 4 tysiące rodzin korzystających ze świadczeń Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu, około 800 rodzin korzysta z pomocy MOPS z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W MIEŚCIE KALISZU NA LATA 2016-2018

TABELA 1: Liczba rodzin korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu w latach 2012-2015 z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

	2012	2013	2014	2015 *
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO- WYCHOWAWCZYCH	787	867	793	608

** Dane do 30 czerwca 2015 r.*

ŹRÓDŁO: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu

1. ASYSTENT RODZINY

Wyprzedzając ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu pierwsze próby wspierania rodziny poprzez asystenta rodziny rozpoczął w 2010 roku. Pierwszych asystentów zatrudniono przy realizacji projektu „Być albo nie być na rynku pracy” finansowanego ze środków Unii Europejskiej. Wówczas współpraca asystenta z wyznaczonymi rodzinami była realizowana z kilkumiesięcznymi przerwami, które negatywnie wpływały na realizację wyznaczonych celów. Wraz z wejściem w życie w/w ustawy, od 1 stycznia 2012 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Kaliszu zatrudniono asystentów rodziny w systemie zadaniowego czasu pracy, co umożliwiło pracę asystentów w sposób ciągły.

Są to osoby w różnym wieku. Wszyscy asystenci rodziny to osoby posiadające wyższe wykształcenie, wiedzę oraz odpowiednie predyspozycje do zajmowania w/w stanowiska. Dotychczasowe doświadczenia wynikające z pracy asystentów rodziny pozwalają stwierdzić, że asystentami są najczęściej ludzie młodzi, tuż po skończeniu studiów, ale nie tylko. Wcześniejsze obawy dotyczące małego doświadczenia osób młodych nie mają odzwierciedlenia w rzeczywistości. Osoby te świetnie sprawdzają się w roli asystentów rodziny wykazując duże zaangażowanie, determinację we wspieraniu rodzin w rozwiązywaniu ich problemów. W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Kaliszu w charakterze asystentów rodziny zatrudnione są również osoby doświadczone życiowo pod względem pełnienia różnych ról społecznych. Zróżnicowana wiekowo kadra asystentów wynika przede wszystkim z szerokiego wachlarza potrzeb rodzin.

Rodzinie przydziela się asystenta rodziny na podstawie wywiadu środowiskowego przeprowadzonego przez pracownika socjalnego. Podkreślając jednak, że rodzina zawsze musi wyrazić zgodę na współpracę z asystentem. Tak więc, asystent pracuje z rodziną na zasadzie dobrowolności. Zadaniem asystenta jest towarzyszenie rodzinie w poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej z wykorzystaniem ich własnych zasobów.

Asystenci rodziny podejmują działania na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Asystent rodziny zajmuje się pracą z rodziną niezależnie od pracy, którą na rzecz rodziny wykonuje pracownik socjalny. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej od 1 stycznia 2015 roku asystent rodziny może pracować maksymalnie na rzecz 15 rodzin. Liczba środowisk uzależniona jest od stopnia trudności i nasilenia problemów w rodzinie.

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W MIEŚCIE KALISZU NA LATA 2016-2018

TABELA 2: Zestawienie rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny w latach 2012-2015.

ROK	LICZBA RODZIN	LICZBA DZIECI	LICZBA ASYSTENTÓW RODZINY
2012	96	209	9
2013	111	268	9
2014	110	253	10
2015 *	96	221	10

** Dane do 30 czerwca 2015 r.*

ŹRÓDŁO: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu

TABELA 3: Wiek dzieci z rodzin objętych asystenturą rodziny w latach 2014-2015.

ROK	0-6 r. ż.	7-15 r. ż.	16 < r. ż.
2014	110	116	27
2015 *	103	99	19

** Dane do 30 czerwca 2015 r.*

ŹRÓDŁO: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu

Nadrzędnym celem pracy asystenta rodziny jest pomoc rodzinie w zachowaniu jej integralności. Na pracę z rodziną składa się ocena jej sytuacji, planowanie i realizacja zadań mających na celu poprawę funkcjonowania rodziny w obszarze ekonomiczno-socjalnym, opiekuńczo-wychowawczym i społecznym. W tym celu asystent rodziny wspólnie z członkami rodziny opracowuje plan pracy rodziny, który jest następnie realizowany. Z planem pracy zapoznaje się także pracownik socjalny. Elastyczny i nienormowany

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W MIEŚCIE KALISZU NA LATA 2016-2018

czas pracy asystenta służy realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny.

Asystent rodziny pracuje z rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia z zewnątrz. Efektem powinno być odzyskanie przez osoby przyjmujące pomoc kontroli nad własnym życiem. Pozwoli to im być samodzielnym oraz tak wypełniać role rodzica, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i rozwojowi dzieci. Efekt ten jest możliwy do osiągnięcia, przy współdziałaniu rodziny na każdym etapie metodycznego działania.

Asystenci rodziny w ramach swojej pracy organizują również warsztaty dla rodzin współpracujących z asystentem rodziny. Dzięki nim środowiska objęte asystenturą mogą dodatkowo zaznajomić się i poprawić swoje umiejętności z różnych dziedzin życia.

TABELA 4: Wykaz warsztatów prowadzonych przez asystentów rodziny w 2014 roku dla rodzin objętych asystenturą.

WARSZTAT	CEL	EFEKT
DOSKONALENIE UMIEJĘTNOŚCI PLANOWANIA DNIA I ORGANIZACJI CZASU	- Prawidłowe funkcjonowanie w życiu codziennym. - Nabycie umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego.	- Wykonywanie obowiązków domowych. - Zwiększona dbałość o gospodarstwo domowe i członków rodziny.
MOTYWOWANIE RODZICÓW DO AKTYWNEGO SPĘDZANIA CZASU WOLNEGO Z DZIEĆMI	- Nabycie umiejętności aktywnego i kreatywnego spędzania czasu wolnego z dziećmi	- Animacja czasu wolnego dzieciom. - Pogłębienie więzi emocjonalnej między członkami rodziny.
ZARZĄDZANIE BUDŻETEM DOMOWYM	- Nabycie umiejętności gospodarowania budżetem domowym.	- Poprawa umiejętności gospodarowania budżetem domowym rodziny.

ŹRÓDŁO: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu

Głównymi problemami, z jakimi spotyka się asystent w środowisku rodzin objętych współpracą jest: bezrobocie, niezaradność życiowa, niepełnosprawność, ubóstwo, dysfunkcje umysłowe, uzależnienia od alkoholu, środków psychoaktywnych, powielanie negatywnych wzorców zachowania, brak kompetencji wychowawczych, różnego typu choroby (w tym choroby psychiczne), przemoc w rodzinie, ubóstwo, brak nawyków dotyczących higieny osobistej, nieracjonalne gospodarowanie budżetem domowym oraz niedbałość o wygląd zamieszkałych lokali. Celem pracy asystenta rodziny jest podjęcie działań, które zmierzają do uświadomienia i zażegnania problemom w rodzinie. Dzięki temu możliwe będzie osiągnięcie

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W MIEŚCIE KALISZU NA LATA 2016-2018

przez rodzinę podstawowej stabilizacji życiowej, która umożliwi prawidłowe wychowywanie dzieci.

TABELA 5: Działania poprawiające sytuację rodzin objętych asystenturą w latach 2014 -2015.

DZIAŁANIA	2014 (110 środowisk)	2015 * (96 środowisk)
SAMODZIELNE ZAŁATWIANIE SPRAW URZĘDOWYCH	61	72
PODJĘCIE TERAPII UZALEŻNIEŃ	23	21
POPRAWA SYTUACJI MIESZKANIOWEJ	27	27
POPRAWA SYTUACJI SZKOLNEJ DZIECI	49	63
UTRZYMANIE ABSTYNENCJI	22	20
ZAPISANIE DZIECI DO PRZEDSZKOŁA	18	30
POPRAWA KONTAKTÓW ZE SZKOŁĄ DZIECI	41	57
PODJĘCIE TERAPII PSYCHOLOGICZNEJ, LOGOPEDYCZNEJ	32	36
ZWIĘKSZENIE DBAŁOŚCI O ZDROWIE	56	65
UREGULOWANIE PRAWNE SYTUACJI ŻYCIOWEJ	26	21
POZYSKANIE INNEGO LOKALU MIESZKALNEGO	14	5
POZYSKANIE PRACY ZAROBKOWEJ	30	33
POPRAWA KOMPETENCJI WYCHOWAWCZYCH	50	57
ZAPISANIE DZIECI DO ŚWIETLICY SOCJOTERAPEUTYCZNEJ	29	20

* Dane do 30 czerwca 2015 r.

ŹRÓDŁO: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu

Asystenci rodziny w ramach pracy na rzecz rodziny współpracują z wieloma instytucjami. Są to przede wszystkim szkoły i przedszkola, do których uczęszczają dzieci rodzin objętych współpracą. Dużym wsparciem dla rodzin objętych asystenturą są funkcjonujące na terenie miasta Kalisza świetlice socjoterapeutyczne, w których m. in. są wprowadzane elementy profilaktyki uzależnień. Asystenci rodziny

współpracują również z Sądami, Policją, Rodzinnym Ośrodkiem Diagnostyczno-Konsultacyjnym, Biurem Świadczeń Rodziny, Zespołem Interdyscyplinarnym, poradniami specjalistycznymi, Miejskim Zarządem Budynków Mieszkalnych i Wydziałem Spraw Społecznych i Mieszkaniowych. Asystenci rodziny w miarę możliwości biorą czynny udział w zespołach oceny sytuacji dziecka, które odbywają się w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

TABELA 6: Zestawienie przedstawiające liczbę dzieci z miasta Kalisza przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2012-2015.

LICZBA WYCHOWANKÓW W PLACÓWKACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH	2012	2013	2014	2015 *
DOM DZIECKA W KALISZU (ŚREDNIA MIESIĘCZNA LICZBA DZIECI)	44	45	39	41
PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE POZA KALISZEM	52	53	45	34

* Dane do 30 września 2015 r.

ŹRÓDŁO: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu

Praca asystenta ma charakter kompleksowy. Osoba pełniąca funkcję asystenta dba o rozwiązanie podstawowych problemów socjalnych rodzin (opiekuńczo-wychowawczych, mieszkaniowych, materialnych, zdrowotnych itp.), a także wspiera w podejmowaniu aktywności społecznej i zawodowej. Ich sytuacja jest wynikiem kilkuletnich, a nawet kilkunastoletnich zaniedbań, czy też zaniechań, często zachowań przekazywanych pokoleniowo. Do warunków koniecznych asystentury należy nawiązanie relacji z rodziną, długofalowość pracy, dostosowanie stylu komunikacji i metod działania do faz procesu zmiany. Na uwagę zasługuje fakt, że do pracy z asystentem rodziny w głównej mierze kierowane są te rodziny, u których występuje zagrożenie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Tym bardziej cieszy, że w latach 2012-2015 (od stycznia do czerwca) udało się zakończyć współpracę już z 21 rodzinami, u których nastąpiła

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W MIEŚCIE KALISZU NA LATA 2016-2018

realizacja planu pracy i rodziny zostały usamodzielnione. Środowiska te mogą liczyć na wsparcie i są monitorowane. W obecnej chwili przydzielenie asystenta do rodzin odbywa się na bieżąco.

TABELA 7: Rodziny usamodzielnione, które zakończyły z pozytywnym wynikiem współpracę z asystentem rodziny w latach 2012-2015.

ROK	2012	2013	2014	2015 *
LICZBA RODZIN	4	9	6	2

* Dane do 30 czerwca 2015 r.

ŹRÓDŁO: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu

2. WYDATKI MIASTA KALISZA NA WSPÓLFINANSOWANIE UTRZYMANIA DZIECKA W PIECZY ZASTĘPCZEJ

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy obowiązek partycypowania w kosztach związanych z umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej instytucjonalnej i rodzinnej. Wydatki na opiekę i wychowanie dziecka wynoszą w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej 10 % , 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Instytucjonalna piecza zastępcza to: placówki opiekuńczo–wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo–terapeutyczne, interwencyjne ośrodki preadopcyjne. Przez rodzinną pieczę zastępczą rozumie się rodziny zastępcze (spokrewnione, niezawodowe, zawodowe) oraz rodzinne domy dziecka.

TABELA 8: Współfinansowanie z budżetu miasta Kalisza utrzymania dziecka w pieczy zastępczej w latach 2012-2015.

WYDATKI MIASTA	2012	2013	2014	2015*
	10%	10% i 30%	10%, 30% i 50%	10%. 30% i 50 %

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W MIEŚCIE KALISZU NA LATA 2016-2018

RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA	13 329,28 zł	52 043, 24 zł	108 287,40 zł	81 061,02 zł
INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA	39 944,93 zł	183 781,79 zł	357 524,70 zł	265 098,70 zł
RAZEM:	53 274,21 zł	235 825,03 zł	465 812,10 zł	346 159,72 zł

** Dane do 30 czerwca 2015 r.*

ŹRÓDŁO: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu

Powyższe dane wskazują, że od momentu wejścia w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wydatki miasta za współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej są coraz wyższe i będą w dalszym ciągu wzrastały. W przypadku pobytu dziecka w pieczy zastępczej przez okres powyżej 3 lat, wydatki miasta będą wynosić 50 % i 50 % wydatki powiatu.

3. RODZINA WSPIERAJĄCA

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z 9 czerwca 2011 roku.

„Art. 29. 1. W celu wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych rodzina może zostać objęta pomocą rodziny wspierającej.

2. Rodzina wspierająca, przy współpracy asystenta rodziny, pomaga rodzinie przeżywającej trudności w:

- 1. Opiece i wychowaniu dziecka*
- 2. Prowadzeniu gospodarstwa domowego;*
- 3. Kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.*

Art. 30. 1. Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka.

2. Rodzinę wspierającą ustanawia wójt właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rodziny wspieranej po uzyskaniu pozytywnej opinii kierownika ośrodka pomocy społecznej wydanej na podstawie przeprowadzonego rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Art. 31. 1. Z rodziną wspierającą wójt właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rodziny wspieranej zawiera umowę, która określa zasady zwrotu kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2.

2. Wójt może upoważnić kierownika ośrodka pomocy społecznej do ustanawiania rodziny wspierającej lub zawierania i rozwiązywania umów, o których mowa w ust. 1.”¹

Z analizy środowisk objętych wsparciem asystenta rodziny wynika że, trudno jest im wskazać rodziny z najbliższego otoczenia, które mogłyby pełnić funkcję rodziny wspierającej. Ponadto, środki będące w dyspozycji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu nie pozwalały na wprowadzenie tej fakultatywnej pomocy na rzecz rodziny.

Rodziny wspierające potrzebują finansowania i szkolenia ze względu na funkcje, jakie miałyby pełnić. Dodać należy, że forma tej pomocy jest bardzo rzadko stosowana na terenie całego kraju.

III CEL GŁÓWNY

Wspieranie rodzin w wypełnianiu i przywracaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

IV CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Wspieranie rodzin w przywracaniu im zdolności do pełnienia ich zadań.
2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin
3. Profilaktyka prozdrowotna.
4. Praca zespołowa na rzecz rodziny.

TABELA 9: Cele, zadania oraz sposób realizacji Programu Wspierania Rodziny w mieście Kaliszu na lata 2016-2018.

Lp.	CEL	ZADANIE	SPOSÓB REALIZACJI
-----	-----	---------	-------------------

¹ Dz.U. z 2015 r. poz. 332 z późn. zm., Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

1	<p>WSPIERANIE RODZIN W PRZYWRACANIU IM ZDOLNOŚCI DO PEŁNIENIA ICH ZADAŃ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost kompetencji opiekuńczo- wychowawczych rodzin - działania zmierzające do odzyskania zdolności do prawidłowego funkcjonowania rodziny - poszerzenie wiedzy na temat właściwych postaw rodzicielskich - nabycie umiejętności organizowania czasu wolnego rodziny - poprawa sytuacji szkolnej dzieci - umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego - rozpowszechnienie wiedzy na temat pracy asystenta rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> - wspieranie rodziny poprzez pracę socjalną oraz współpracę z asystentem rodziny - modelowanie i instruowanie właściwych wzorców wychowawczych - udział w warsztatach i szkoleniach podnoszących kompetencje rodzin - uczestnictwo dziecka w zajęciach dydaktycznych w placówkach oświatowych oraz świetlicach socjoterapeutycznych - angażowanie rodziny w poprawę sytuacji szkolnej dzieci - pomoc specjalistów - opracowanie ulotki dotyczącej współpracy z asystentem rodziny
2	<p>ZABEZPIECZENIE PODSTAWOWYCH POTRZEB BYTOWYCH RODZIN</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zdobycie zatrudnienia - nabycie niezbędnych świadczeń przysługujących rodzinie - racjonalne gospodarowanie budżetem domowym 	<ul style="list-style-type: none"> - aktywizacja zawodowa - wskazanie źródeł pozyskiwania świadczeń niezbędnych rodzinie - zmniejszenie zobowiązań ciążących na rodzinie

		<ul style="list-style-type: none"> - poprawa warunków mieszkaniowych 	<ul style="list-style-type: none"> - uzyskanie/ zamiana lokalu mieszkaniowego - wskazanie odpowiedniej instytucji pomocowej - pomoc w dopełnieniu formalności urzędowych - pokazanie właściwego zagospodarowania przestrzeni mieszkalnej - motywowanie i instruowanie do dbałości o lokal mieszkalny
3	PROFILAKTYKA PROZDROWOTNA	<ul style="list-style-type: none"> - objęcie pomocą terapeutyczną i specjalistyczną - nabycie umiejętności dbania o zdrowie i higienę osobistą - poprawa estetyki wyglądu - wdrożenie profilaktyki prozdrowotnej 	<ul style="list-style-type: none"> - podjęcie terapii/leczenia - utrzymanie stałej współpracy ze specjalistami i terapeutami - instruowanie zachowań sprzyjających dbałości o zdrowie i higienę osobistą - wskazanie instytucji oraz pomoc w dopełnieniu formalności
4	PRACA ZESPOŁOWA NA RZECZ RODZIN	<ul style="list-style-type: none"> - wzbudzanie i podtrzymanie motywacji rodzin do ich prawidłowego funkcjonowania - współpraca asystenta 	<ul style="list-style-type: none"> - wsparcie ze strony specjalistów

		rodziny z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny - utrzymywanie kontaktu z dzieckiem umieszczonym w pieczy zastępczej i dążenie do jego powrotu do rodziny biologicznej	
--	--	--	--

V ADRESACI PROGRAMU

Program wspierania rodziny kierowany jest do rodzin mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, rodzin dysfunkcyjnych, z problemami przemocy, niezaradnymi życiowo, z uzależnieniami, zagrożonymi wykluczeniem społecznym.

VI REALIZATOR PROGRAMU

Zgodnie ze statutem Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu, jako główny realizator ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej będzie korzystał z wiedzy, doświadczenia i kompetencji innych służb pracujących na rzecz rodziny.

VII PRZEWIDYWANE REZULTATY

1. Wzmocnienie roli opiekuńczej rodziny.
2. Poprawa społecznego funkcjonowania rodziny.
3. Wzrost kompetencji opiekuńczo – wychowawczych.
4. Podniesienie świadomości w zakresie funkcjonowania rodziny.
5. Zapobieganie dezintegracji rodzin i umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej.
6. Zacieśnienie współpracy między instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny w obszarze realizacji zadań wynikających ze wspierania rodziny.
7. Profesjonalizacja asystentów rodziny.

VIII ŹRÓDŁO FINANSOWANIA

Finansowanie Programu wspierania rodziny w mieście Kaliszu na lata 2016 – 2018 odbywać się będzie w ramach budżetu miasta, znajdującego się w planie finansowym Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu. Zewnętrzne środki finansowe pozyskiwane będą w ramach resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Przed wszystkim należałoby zabezpieczyć środki na finansowanie zatrudnienia i szkolenia asystentów rodziny oraz finansowanie rodzin wspierających.

IX MONITOROWANIE PROGRAMU

Realizatorem Programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu. Monitorowanie programu wspierania rodziny w mieście Kaliszu na lata 2016 – 2018 odbywać się będzie na podstawie sporządzanej sprawozdawczości z wykonania zadań oraz analizy zbieranych informacji na temat realizacji działań ujętych w programie. Informacje te przedkładane będą Radzie Miejskiej Kalisza w corocznym sprawozdaniu z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu. Program ma charakter otwarty i będzie podlegał ewaluacji w zależności od pojawiających się potrzeb i możliwości finansowych gminy w zakresie wspierania rodziny.

*Przewodniczący
Rady Miejskiej Kalisza
/.../
Andrzej Plichta*